

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 2
w Kielcach

na rok szkolny 2025/2026

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620,1019, 1160, 1188 i 1189).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 881).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
10. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. z póź. zmianami w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
11. Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2025/2026.
12. Statut Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego Nr 2 w Kielcach.
13. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. Z 2024 r. poz.550).
14. Standardy ochrony małoletnich w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczego Nr 2 w Kielcach.

Wstęp

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym Nr 2 w Kielcach najważniejszy jest uczeń, jego potrzeby, zdolności, zainteresowania. Działalność wychowawczo – profilaktyczna naszej placówki ma charakter integralny i zindywidualizowany – obejmuje wszystkie sfery rozwoju ucznia, uwzględniając jego możliwości i ograniczenia. Działania wychowawcze uzupełniane są i wzmacniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Cel główny

Wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, zdrowotnym, społecznym, moralnym, kulturalnym i ekologicznym.

Cele szczegółowe

- Promocja zdrowego trybu życia – wzmacnianie i ochrona zdrowia psychicznego, motywowanie do systematycznej aktywności fizycznej, propagowanie racjonalnego odżywiania.
- Kształtowanie postaw społecznych, obywatelskich i patriotycznych oraz odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałość o bezpieczeństwo własne i innych.
- Kształtowanie świadomości ekologicznej.
- Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.
- Wspieranie w nabywaniu i rozwijaniu umiejętności pracy.
- Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.
- Profilaktyka uzależnień, profilaktyka przemocy rówieśniczej, wsparcie w kryzysach.
- Rozwijanie umiejętności korzystania ze współczesnych środków audiowizualnych (w tym ze sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”), z jednoczesnym kształtowaniem krytycznego podejścia do treści publikowanych w internecie i mediach społecznościowych - promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci.
- Rozwijanie umiejętności korzystania z instytucji i budynków użyteczności publicznej.
- Savoir-vivre czyli kultura na co dzień.
- Integrowanie dzieci i młodzieży przybyłych z zagranicy – kształtowanie postaw otwartości i tolerancji wobec różnych religii, kultur, tradycji oraz szacunku wobec osób innej narodowości.

Obszar	Zadania
Zdrowie i edukacja zdrowotna	1. Udział w przedsięwzięciach realizowanych w ramach „Programu Szkoły Promującej Zdrowie”- zasady zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. 2. Zapoznanie ze standardami ochrony małoletnich (SOM w SOSW nr 2 w - wersja skrócona dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną). 3. Warsztaty pierwszej pomocy przedmedycznej. 4. Wskazywanie sposobów racjonalnego i aktywnego spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla biernego spędzania czasu przy komputerze lub telefonie. 5. Rozwijanie zainteresowań sportowych i sprawności fizycznej poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku - uczestniczenie w zawodach sportowych, olimpiadach, obozach sportowych. 6. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 7. Uświadomienie uczniom negatywnego wpływu używek na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka -zwrócenie uwagi na zdrowotne skutki spożywania napojów energetyzujących, promowanie picia wody. 8. Doskonalenie umiejętności odmawiania i nie ulegania presji grupy - opanowanie algorytmów asertywnej komunikacji. 9. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie - nauka komunikowania o swoich potrzeb, informowania o swoim stanie zdrowia, dolegliwościach fizycznych i psychicznych oraz samopoczuciu. 10. Wskazywanie sposobów radzenia sobie z trudnościami i problemami (pomoc uczniom przejawiającym zachowania depresyjne i lękowe). 11. Wyposażenie uczniów w strategie radzenia sobie z emocjami oraz wiedzę, gdzie można znaleźć pomoc w sytuacji kryzysu. 12. Propagowanie ekologicznego stylu życia (rozwijanie zainteresowań oraz kształtowanie szacunku do świata natury). 13. Kształtowanie nawyków związanych z ochroną przyrody (segregacja śmieci, utrzymanie czystości najbliższego otoczenia, ograniczenie konsumpcji, wybieranie lokalnych produktów, oszczędzanie wody, energii). Zapoznanie z nowymi zasadami recyklingu butelek. Na czym polega system kaucyjny, ważne oznaczenia na etykietach, punkty zbiórki, autmaty kaucyjne.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych, patriotycznych i	1. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju – np. prawo do głosowania w wyborach.

obywatelskich	2. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących zasad i norm społecznych. 3. Dążenie do integracji zespołu klasowego i społeczności szkolnej (pomoc nowym uczniom w adaptacji). 4. Rozwijanie poczucia przynależności do grupy – ukazywanie wartości działań zespołowych. 5. Kształtowanie podstawowych umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania (rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz wyrażania własnego zdania na dany temat). 6. Kształcenie kompetencji społecznych w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów (umiejętności współpracy i współdziałania, pełnienia różnych ról społecznych i zawodowych, poznawania i nazywania swoich mocnych i słabych stron). Przeciwdziałanie hejtowi. 7. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów w zakresie rozwiązywania problemów. 8. Promowanie zachowań asertywnych, empatycznych i altruistycznych. 10. Propagowanie postaw opartych na wzajemnej przyjaźni, poczuciu więzi i zaufaniu społecznym. 10. Podejmowanie inicjatyw na rzecz innych osób. 11. Kształtowanie postawy szacunku i tolerancji wobec innej narodowości. 12. Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	1. Wychowanie do wartości (wdrażanie i rozwijanie zasad dobrego zachowania w szkole i poza nią, okazywanie szacunku nauczycielom, kolegom i innym pracownikom placówki, przestrzeganie norm społecznych). 2. Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. 3. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 4. Doskonalenie sprawności w czynieniu dobra na co dzień – wychowanie do życzliwości. 5. Propagowanie postaw poszanowania cudzych dóbr osobistych i materialnych oraz mienia szkoły. 6. Nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi (kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych). 7. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. 8. Kształtowanie postaw patriotycznych (przybliżenie dziedzictwa kultury narodowej). 9. Rozwijanie uczuć patriotycznych poprzez udział w uroczystościach państwowych i szkolnych, kształtowanie postaw szacunku wobec symboli narodowych – np. „Skoła do hymnu”, obchody Narodowego Święta Niepodległości. 10. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność np. obchody Tygodnia Kultury Języka. 11. Rozwijanie motywacji do zdobywania wiadomości, umiejętności i kreowania przyszłości

	zawodowej – np. wizyty studyjne w zakładach pracy, praktyki zawodoznawcze. 12. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz innych. 13. Aranżowanie różnego typu sytuacji sprzyjających integracji uczniów ukraińskich i polskich. Ukazywanie podobieństw łączących obydwie narody. Objasnianie tradycji, obrzędów i zwyczajów oraz ważnych dla Ukraińców i Polaków wydarzeń.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. Ćwiczenie próbnej ewakuacji. Zapoznanie z Poradnikiem – Bądź gotowy! Wyposażenie plecaka ewakuacyjnego. 2. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych na terenie placówki. 3. Nauka bezpiecznych zachowań w ruchu drogowym, w roli pasażera, pieszego, kierującego rowerem, hulajnogą. 4. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 5. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych (utrwalanie zasad bezpiecznego i zgodnego z prawem korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych – telefonów komórkowych, tabletów). Objasnianie mechanizmów dezinformacyjnych oraz istoty fake newsów. 6. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnych. Nauka selektywnego/celowego wyszukiwania informacji oraz krytycznej ich analizy. 7. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie konstruktywnego/ efektywnego rozwiązywania problemów. 8. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu/kryzysu. 10. Propagowanie postaw wspierających abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych. 11. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych, ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci oraz korzystania ze sztucznej inteligencji.

Uwaga:

Zadania zawarte w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym na rok szkolny 2025/26 są spójne z treściami zawartymi w Indywidualnych Programach Edukacyjno -Terapeutycznych i dostosowane do indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych każdego ucznia.